

SK

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Τροποποίηση Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, νέο πλαίσιο επιλογής διοικήσεων στον δημόσιο τομέα, ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ
(Άρθρα 1-19)

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ επέρχονται τροποποιήσεις στον ισχύοντα Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004, Α΄ 217), οι οποίες μεταρρυθμίζουν το θεσμικό πλαίσιο της απονομής ιθαγένειας, επιφέροντας τον ανασχεδιασμό της διαδικασίας πολιτογράφησης αλλογενών αλλοδαπών για την αντικειμενική, διαφανή, γρηγορότερη απόδοση της Ελληνικής Ιθαγένειας (Ε.Ι.) σε όσους πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, αλλά και για την εξάλειψη των πηγών διαφθοράς και των πελατειακών σχέσεων. Περαιτέρω, οι νέες ρυθμίσεις επιφέρουν την οργανωτική αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας για την επιτάχυνση της διαδικασίας και τη μείωση του διοικητικού κόστους και των εισροών στο σύστημα, καθώς και με την αύξηση του βαθμού εποπτείας των οργανικών μονάδων.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί των άρθρων 1 και 2

Στα άρθρα 1 και 2 γίνεται περιληπτική αναφορά στο αντικείμενο και τον σκοπό των προτεινόμενων διατάξεων του κεφαλαίου Α΄ για τις αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της απονομής ιθαγένειας. Οι αλλαγές στη διαδικασία πολιτογράφησης αλλογενών αλλοδαπών σε συνδυασμό με τη σύσταση νέων Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας, αλλά και οργανικών θέσεων για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας επιτυγχάνουν ιδίως δύο στόχους: Την ορθότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία του συνόλου των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και την ποιοτική βελτίωση της διαδικασίας κτήσεως ιθαγένειας με πολιτογράφηση.

Επί του άρθρου 3

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 3 παρατίθενται εκ νέου οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ο αλλοδαπός για να πολιτογραφηθεί, με τρόπο ώστε η εξακρίβωση της γνώσης της ελληνικής ιστορίας, γεωγραφίας, του πολιτισμού και των θεσμών του πολιτεύματος που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία να αποκτήσει διακριτό χαρακτήρα και να διαφοροποιηθεί από την οικονομική και κοινωνική του ένταξη, η εξακρίβωση της οποίας αποκτά πλέον αυτοτελή χαρακτήρα. Η αλλαγή αυτή κρίνεται αναγκαία ενόψει της καθιέρωσης των γραπτών εξετάσεων, με βάση τις οποίες θα εξακριβώνεται αν ο αιτών διαθέτει ή όχι το απαιτούμενο από τον νόμο επίπεδο επάρκειας ως προς τη γνώση της ελληνικής γλώσσας και των λοιπών, κατά τα ανωτέρω, στοιχείων χωρίς να συγχέεται η συνδρομή της προαναφερόμενης προϋπόθεσης με τη διάγνωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης του αλλοδαπού στην ελληνική κοινωνία.

Επί του άρθρου 4

Με το άρθρο 4 επαναδιατυπώνεται το άρθρο 5B του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, προκειμένου να γίνουν συγκεκριμένοι οι λόγοι ασφαλείας που δεν πρέπει να συντρέχουν στο πρόσωπο του αλλοδαπού που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης, καθώς και η διαδικασία που ακολουθείται για την εξακρίβωση της ύπαρξης ή μη, αυτών.

Επί του άρθρου 5

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 5 προστίθεται στα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης το πιστοποιητικό επάρκειας γνώσεων για πολιτογράφηση ως αποδεικτικό στοιχείο της εκπλήρωσης της βασικής προϋπόθεσης για την υποβολή της αίτησης, η οποία συνίσταται στην επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας και των στοιχείων ελληνικής ιστορίας, γεωγραφίας, πολιτισμού και θεσμών του πολιτεύματος. Με τον τρόπο αυτό η επιτυχής εξέταση και η απόκτηση του πιστοποιητικού γνώσεων για την πολιτογράφηση καθίστανται προαπαιτούμενο για την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης.

Επί του άρθρου 6

Με τη προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 6 αποτυπώνεται η νέα διαδικασία πολιτογράφησης. Η αναμόρφωση της διαδικασίας συνίσταται στην εισαγωγή της διαδικασίας των γραπτών εξετάσεων για την απόκτηση του πιστοποιητικού επάρκειας γνώσεων για πολιτογράφηση σε χρόνο προγενέστερο της κατάθεσης της αίτησης πολιτογράφησης. Ως απαιτούμενο επίπεδο γνώσης της ελληνικής γλώσσας ορίζεται το κοινώς αποδεκτό επίπεδο B1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου αναφοράς για τις ξένες γλώσσες, όπως έχει ήδη καθιερωθεί σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν ενσωματώσει το γραπτό τεστ (Γερμανία, Γαλλία). Ειδικότερα, λαμβάνεται επιπλέον υπόψη ότι το επίπεδο αυτό αντιστοιχεί στο επίπεδο γνώσεων μαθητή που έχει ολοκληρώσει τα απαιτούμενα έτη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Επισημαίνεται ακόμη ότι, δεδομένης της βαρύνουσας σημασίας που αποκτά η καθιέρωση των γραπτών εξετάσεων ως προς τη δυνατότητα απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας που αδιαμφισβήτητα αποτελεί το επόμενο στάδιο στην εξέλιξη της διαδικασίας ένταξης του αλλοδαπού, η διαδικασία αξιολόγησης ως προς το επίπεδο γνώσης της ελληνικής γλώσσας πρέπει να υπερβαίνει τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί για την πιστοποίηση της γλωσσομάθειας στο πλαίσιο κτήσης της άδειας επί μακρόν διαμένοντος που στην προκειμένη περίπτωση είναι το επίπεδο A2. Επίσης

καθιερώνεται η διαμόρφωση τράπεζας θεμάτων που θα είναι προσβάσιμη ηλεκτρονικά στους αιτούντες, από την οποία θα επιλέγονται τα θέματα των γραπτών εξετάσεων. Σημειώνεται ότι ο αλλοδαπός, σε περίπτωση αποτυχίας του στις εξετάσεις, διατηρεί δικαίωμα νέας συμμετοχής του σε αυτές χωρίς περιορισμό με νέα δήλωση συμμετοχής και την καταβολή του σχετικά προβλεπόμενου εξέταστρου. Για όσους κατέχουν απολυτήριο λυκείου που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης, ή έχουν αποφοιτήσει από ελληνικό Α.Ε.Ι. ή έχουν αποκτήσει μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών από ελληνικό Α.Ε.Ι., προβλέπεται απαλλαγή από την ανωτέρω εξέταση. Επίσης προσδιορίζονται οι ειδικές κατηγορίες αιτούντων την ελληνική ιθαγένεια που αντί γραπτών εξετάσεων εξετάζονται προφορικά στα θέματα των εξετάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται τα άτομα που έχουν υπερβεί το 67ο έτος της ηλικίας, όσα άτομα έχουν πιστοποιηθεί με σωματική αναπηρία άνω του 67% από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή έχουν διαγνωστεί από αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας με μαθησιακές δυσκολίες, οπότε οι εξετάσεις διενεργούνται προφορικά ενώπιον ειδικής επιτροπής. Σημειώνεται ότι το ηλικιακό όριο των 67 ετών που έχει επιλεγεί για τη συγκεκριμένη απαλλαγή, συμβαδίζει με το ανώτατο όριο της ηλικίας συνταξιοδότησης που έχει θεσπιστεί με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και αποτελεί το ηλικιακό όριο που τίθεται σε σχέση με την ικανότητα προς εργασία του κάθε προσώπου που ανήκει στον ενεργό πληθυσμό της χώρας. Στο τελικό στάδιο η διαδικασία εξέτασης της αίτησης πολιτογράφησης ολοκληρώνεται με την αξιολόγηση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης του αλλοδαπού στην ελληνική κοινωνία, καθώς και της δυνατότητάς του να καταστεί ενεργός πολίτης της χώρας, στοιχεία που δεν μπορεί να αποτελέσουν εκ των πραγμάτων αντικείμενο της γραπτής εξέτασης που έχει σαν κύριο σκοπό την εξακρίβωση του γνωστικού επιπέδου του αιτούντος. Για τον λόγο αυτό η διερεύνηση της εκπλήρωσης ή μη των ανωτέρω προϋποθέσεων διενεργείται με προφορική συνέντευξη ενώπιον δύο κατάλληλα εκπαιδευμένων στελεχών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και σε συνάρτηση με την επιτυχή δοκιμασία στις γραπτές εξετάσεις συμβάλλει στη διαμόρφωση της τελικής αξιολόγησης του αιτούντος. Με τις νέες αυτές ρυθμίσεις, λοιπόν, υιοθετείται μία ομοιογενής και αδιάβλητη διαδικασία για την εξακρίβωση των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης που αντικαθιστά τη λειτουργία των Επιτροπών Πολιτογράφησης που, εξαιτίας των οργανωτικών και λειτουργικών δυσχερειών που παρουσίαζαν αλλά και του ανομοιομορφου τρόπου αξιολόγησης των αιτούντων όπως είχε παρατηρηθεί σε πολλές περιπτώσεις, έχουν προκαλέσει μεγάλες καθυστερήσεις στην εξέταση των αιτήσεων, αλλά και μεγάλη ανομοιογένεια στο τρόπο αξιολόγησης ομοειδών περιπτώσεων. Με το νέο σύστημα των γραπτών εξετάσεων επιδιώκεται να μειωθεί ο συνολικά απαιτούμενος χρόνος για την ολοκλήρωση της εξέτασης της αίτησης πολιτογράφησης, αφού δεν θα εξαρτάται η εξέταση αυτή από την πραγματοποίηση συγκεκριμένου αριθμού συνεδριάσεων και αιτήσεων ανά συνεδρίαση των επιτροπών αυτών. Εξασφαλίζεται δε η επαρκής και αντικειμενική εξέταση των ουσιαστικών προϋποθέσεων πολιτογράφησης, με αποτέλεσμα να περιορίζονται οι παρατηρούμενες αντιφάσεις ως προς την τεκμηρίωση των εισηγήσεων των διαφόρων επιτροπών πολιτογράφησης που έθεταν σε αμφισβήτηση την ποιότητα της αξιολόγησης των προϋποθέσεων αυτών.

Επί του άρθρου 7

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 7 αναδιατυπώνεται το άρθρο 7B του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας και καταργείται η παρ. 1 αυτού σχετικά με την περίπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία που όφειλαν να ακολουθήσουν οι υπηρεσίες, προκειμένου να διαπιστώσουν αν ο αλλοδαπός που έχει ήδη υποβάλει την αίτηση πολιτογράφησης διαμένει συνεχώς στη χώρα, λαμβανομένου υπόψη ότι με την υιοθέτηση των νέων ρυθμίσεων η συνεχής διαμονή στη χώρα συμπεριλαμβάνεται στις ουσιαστικές προϋποθέσεις

πολιτογράφησης και αποτελεί ζήτημα που διερευνάται στο πλαίσιο της εξακρίβωσης της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης που αποτελεί το τελικό στάδιο εξέτασης στη διαδικασία πολιτογράφησης μέσω της προσωπικής συνέντευξης και των στοιχείων που εμπεριέχονται στον φάκελο της υπόθεσης του ενδιαφερόμενου.

Επί του άρθρου 8

Με τη προτεινόμενη ρύθμιση επαναδιατυπώνεται το άρθρο 10 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, στο οποίο προσδιορίζονται τα απαιτούμενα, κατά την υποβολή της αίτησης, δικαιολογητικά με τον ίδιο τρόπο όπως και στις λοιπές κατηγορίες. Επιπροσθέτως προβλέπεται η καταβολή παραβόλου για τις αιτήσεις πολιτογράφησης που υποβάλλουν οι ομογενείς που διαμένουν στο εξωτερικό, όπως ισχύει και στις υπόλοιπες περιπτώσεις αιτήσεων για κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση.

Επί του άρθρου 9

Αναδιατυπώνονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας για την κτήση της ιθαγένειας από τέκνο πολιτογραφημένου, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας.

Επί του άρθρου 10

Με την προτεινόμενη ρύθμιση απλουστεύεται η διαδικασία που ακολουθείται για την υποβολή αιτήσεων διαπίστωσης της ελληνικής ιθαγένειας των προσώπων που κατάγονται από Έλληνα πολίτη. Στόχος είναι, στο πλαίσιο της ορθής εφαρμογής των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, να επιταχυνθεί η συνολική διαδικασία εξέτασης αυτής της κατηγορίας των αιτημάτων.

Επί του άρθρου 11

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προσδιορίζονται ρητά οι περιπτώσεις για τις οποίες δύναται να εγερθεί ζήτημα αμφισβήτησης ιθαγένειας, αίροντας κατ' αυτό τον τρόπο ασάφειες και αμφιβολίες που υπήρχαν με το προγενέστερο νομικό πλαίσιο κατά τον χειρισμό αντίστοιχων αιτημάτων και αποσαφηνίζονται σημαντικές διαδικαστικές πτυχές της εν λόγω διαδικασίας με στόχο την απλούστευση και τη διαφάνεια, αλλά και την επιτάχυνση της συνολικής διαδικασίας.

Επί του άρθρου 12

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ο τρόπος διάθεσης των εσόδων που θα εισπράττονται από τη θέσπιση των εξετάσεων για το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση των εξετάσεων, ώστε να προβλέπεται ότι κάθε είδους δαπάνη που είναι σχετική με τη διενέργεια των εξετάσεων καλύπτεται από αυτά, χωρίς με τον τρόπο αυτό να επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός.

Επί του άρθρου 13

Με τις προτεινόμενες διατάξεις θεσπίζεται ιεραρχικό επίπεδο διοίκησης, αυτό της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας, υλοποιώντας έτσι τον στόχο του επιτελικού κράτους. Σκοπός της σύστασης της Γενικής Διεύθυνσης είναι η ορθή και έγκαιρη ενημέρωση της διοίκησης, όσον αφορά στον κίνδυνο και τον έλεγχο των λειτουργικών διαδικασιών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, προκειμένου να επιτευχθεί η βέλτιστη οργάνωση και λειτουργία των οργανικών μονάδων που υπάγονται σε αυτή.

Επί του άρθρου 14

Με το άρθρο αυτό αποτυπώνεται η μεταβολή στη διοικητική δομή της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας με τη θέσπιση του νέου ιεραρχικού επιπέδου διοίκησης της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας. Κατ'αυτόν τον τρόπο καθίστανται σαφείς και διακριτές οι νέες ιεραρχικές σχέσεις μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας, της Κεντρικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας, των Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας και του Αυτοτελούς Τμήματος Εποπτείας και Αξιολόγησης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας.

Επί του άρθρου 15

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επανασχεδιάζεται η διάρθρωση των Περιφερειακών Διευθύνσεων σύμφωνα με τις προτάσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, όπως διατυπώθηκαν στην Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνων Διαφθοράς και Απάτης. Συστήνονται τρεις (3) νέες περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της υπηρεσίας, με ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια. Οι δύο νέες Διευθύνσεις (η Διεύθυνση Ιθαγένειας Αττικής και η Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας Β') συστήνονται με σκοπό την αποσυμφόρηση των υφιστάμενων Διευθύνσεων από τον μεγάλο όγκο αιτήσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας με τη διαδικασία της γέννησης - φοίτησης. Η εστίαση των αρμοδιοτήτων των δύο νέων Διευθύνσεων σε ένα συγκεκριμένο κομμάτι της νομοθεσίας (τα άρθρα 1Α και 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας) καθιστά τη λειτουργία τους αποτελεσματικότερη και την έκδοση των αποφάσεων ταχύτερη. Ειδικώς η σύσταση της Διεύθυνσης Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας Α', η οποία ουσιαστικά προέκυψε από τη συγχώνευση των Διευθύνσεων Ιθαγένειας Θεσσαλονίκης και Κεντρικής Μακεδονίας, στοχεύει στην αποδοτικότερη και ταχύτερη έκδοση αποφάσεων για την κτήση Ιθαγένειας των αιτούντων αυτής στις ανωτέρω Διευθύνσεις, καθώς γίνεται ορθότερη αξιοποίηση του ήδη υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού.

Επί του άρθρου 16

Με την προτεινόμενη διάταξη και προκειμένου να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, γίνεται σαφής αποτύπωση της διαδικασίας κάλυψης των δαπανών των Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας, καθώς και σαφής διάκριση των σχετικών αρμοδιοτήτων των φορέων υποστήριξης αυτών.

Επί του άρθρου 17

Με την προτεινόμενη διάταξη αντιμετωπίζεται το σημαντικό πρόβλημα της υποστελέχωσης των υπηρεσιών στη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας με τη σύσταση νέων οργανικών θέσεων. Αποτέλεσμα της προτεινόμενης διάταξης είναι η αποσυμφόρηση των υπηρεσιών από το πλήθος των υποθέσεων με τις οποίες έχουν επιφορτιστεί και η βελτίωση της εξυπηρέτησης του αιτούντος, επιτυγχάνοντας την ταχύτερη εξέταση των αιτημάτων κτήσης Ελληνικής Ιθαγένειας.

Επί του άρθρου 18

Τίθενται μεταβατικές διατάξεις για την έναρξη ισχύος του νέου πλαισίου. Προσδιορίζεται ρητά η ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου που αναφέρονται στις προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και τη διαδικασία πολιτογράφησης και ρυθμίζεται το καθεστώς εξέτασης των αιτήσεων πολιτογράφησης των αλλογενών αλλοδαπών που εκκρεμούν στις υπηρεσίες, ορίζοντας κατά χρόνο την αρμοδιότητα που έχουν οι επιτροπές πολιτογράφησης να γνωμοδοτούν για τις αιτήσεις αυτές. Στο πλαίσιο αυτό, αποσαφηνίζεται

ότι μετά την καθιέρωση των νέων ρυθμίσεων, για λόγους εξομοίωσης της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων πολιτογράφησης ανεξαρτήτως του χρόνου υποβολής τους, οι εκκρεμείς αιτήσεις εξετάζονται με βάση τις νέες ρυθμίσεις, απαλλάσσοντας τους αιτούντες από την υποχρέωση καταβολής εξετάστρου για την πρώτη φορά συμμετοχής τους στη γραπτή δοκιμασία.

Επί του άρθρου 19

Καταργείται το άρθρο 7Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας για λόγους εναρμόνισης του συνόλου των διατάξεων του Κώδικα με το νέο πλαίσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ (Άρθρα 20-23)

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τις ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Β΄, θεσπίζεται ένα σύγχρονο πλαίσιο επιλογής των διοικήσεων του δημοσίου τομέα από την Κυβέρνηση, προκειμένου να διασφαλισθεί η ουσιαστική τήρηση των συνταγματικών αρχών της ισότητας και της αξιοκρατίας, σε εναρμόνιση προς τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές. Πρόκειται για μια καίρια συμπλήρωση της νομοθετικής πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης για το επιτελικό κράτος: Η αποσύνδεση της Κυβέρνησης από τη Διοίκηση, μέσω της αναγνώρισης καίριων αρμοδιοτήτων στους Γενικούς Διευθυντές και τους Υπηρεσιακούς Γραμματείς των Υπουργείων συμπληρώνεται με την πρόβλεψη μιας αξιοκρατικής διαδικασίας επιλογής των διοικήσεων των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου. Ολοκληρώνονται έτσι οι προϋποθέσεις για τη θεσμική επανεκκίνηση της δημόσιας διοίκησης που θα συντείνει τόσο στην εδραίωση μιας νέας σχέσης εμπιστοσύνης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις όσο και στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η διαμόρφωση της διαδικασίας έχει στηριχθεί στην ιδιαίτερα επιτυχή διαδικασία επιλογής των Υπηρεσιακών Γραμματέων των Υπουργείων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4622/2019 (Α΄ 133).

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί του άρθρου 20

Στο πλαίσιο της αναγκαίας συνοχής της έννομης τάξης αλλά και της παραδειγματικής λειτουργίας των προς πλήρωση θέσεων, προβλέπεται ο εκ των προτέρων αποκλεισμός από τη διαδικασία επιλογής όσων δεν μπορούν να διορισθούν ως δημόσιοι υπάλληλοι σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Με την παρ. 3 προβλέπονται ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα συμμετοχής (πτυχίο ΑΕΙ, πολύ καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας, τουλάχιστον πενταετής εργασιακή εμπειρία στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα). Ειδικές διατάξεις είναι δυνατόν να προσθέτουν επιπρόσθετα προσόντα. Διασφαλίζεται έτσι ο αναγκαίος συνδυασμός μεταξύ ελάχιστων και επιπρόσθετων προσόντων, χωρίς να αναγνωρίζεται εκ των προτέρων προτεραιότητα σε υποψηφίους με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, όπως στους προερχόμενους από τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα.

Επί του άρθρου 21

Η προεπιλογή ανατίθεται με την παρ. 1 σε ειδική πενταμελή Επιτροπή Επιλογής Στελεχών του

Δημοσίου, η προέλευση των μελών της οποίας προδιαγράφεται νομοθετικά στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, με αποτέλεσμα να μην καταλείπονται περιθώρια αυθαιρεσίας ως προς τη σύνθεσή της. Η Επιτροπή αποτελείται από έναν Αντιπρόεδρο ή Σύμβουλο του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), ως Πρόεδρο, έναν νομικό σύμβουλο του Κράτους, τον Πρόεδρο του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης και τον Γενικό Γραμματέα Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών. Προβλέπεται έτσι η συμμετοχή μελών που μπορούν να εισφέρουν διακριτές οπτικές γωνίες στη διαδικασία επιλογής. Η παρ. 2 προβλέπει τρεις ομάδες κριτηρίων (εκπαιδευτικών, προσόντων εμπειρίας και δομημένης συνέντευξης), τα οποία και μοριοδοτούνται σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της διάταξης. Η παρ. 3 εξασφαλίζει τη δημοσιότητα της διαδικασίας, όπως επίσης τους ελάχιστους αναγκαίους χρόνους, που εξασφαλίζουν την ουσιαστική και όχι προσχηματική εφαρμογή της διαδικασίας επιλογής. Τα στοιχεία της αίτησης υποψηφιότητας μνημονεύονται στην παρ. 4, ενώ η παρ. 5 καταγράφει τα συγκεκριμένα στάδια της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθήσει η Επιτροπή, προκειμένου να καταρτίσει εν τέλει πίνακα των τριών επικρατέστερων υποψηφίων. Σύμφωνα με την παρ. 6 η τελική επιλογή γίνεται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών ή με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου κατά περίπτωση, με την επιλογή να γίνεται μόνο μεταξύ των τριών υποψηφίων που συμπεριλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα.

Επί του άρθρου 22

Η παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου 22 συντείνει στη διασφάλιση της ουσιαστικής εφαρμογής μιας αξιοκρατικής διαδικασίας επιλογής των διοικήσεων του δημοσίου τομέα, αφενός με την πρόβλεψη συγκεκριμένης, μόνο άπαξ ανανεώσιμης θητείας, αφετέρου με την οριοθέτηση των περιπτώσεων υπό τις οποίες και μόνο είναι δυνατή η πρόωρη λήξη της. Η κάλυψη θέσεων που κενώνονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου είναι μεταβατική και μόνο, όπως διασφαλίζεται με την πρόβλεψη στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με την παρ. 2, ανώτατου χρονικού διαστήματος των μεταβατικών τοποθετήσεων που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.

Επί του άρθρου 23

Σε μια περαιτέρω διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής των άρθρων 20, 21 και 22, προβλέπεται ότι ειδικότερα διαδικαστικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται με υπουργική απόφαση, αλλά με την πρόσκληση του Α.Σ.Ε.Π., όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 21. Σύμφωνα, τέλος, με την παρ. 2, η νέα διαδικασία τίθεται σε εφαρμογή για τις θέσεις που κενώνονται από τη δημοσίευση του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΕΥΑ, ΕΚΤΑΚΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΟΤΑ, ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

(Άρθρα 24-27)

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ' ρυθμίζονται άμεσα και αποτελεσματικά συγκεκριμένα ζητήματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών δίνοντας λύσεις σε χρονίζοντα προβλήματα που αφορούν στο έκτακτο προσωπικό των ΟΤΑ και τη διαλειτουργικότητα Μητρώου Ανθρωπίνου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί του άρθρου 24

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4674/2020 αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, το οποίο προέβλεπε ότι για τους σκοπούς της υλοποίησης αναπτυξιακών προγραμμάτων ή έργων που συγχρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς κ.λπ. οι συμβάσεις του προσλαμβανόμενου προσωπικού είναι ετήσιας διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης. Η ρύθμιση του άρθρου 61 του ανωτέρω νόμου 4674/2020 επέτρεπε τη σύναψη συμβάσεων ορισμένου χρόνου με διάρκεια ισόχρονη με τη διάρκεια του εκτελούμενου προγράμματος ή έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης προς τους διεθνείς οργανισμούς, ενώ δεν διατηρήθηκε η πρόβλεψη για παράταση ή ανανέωση των ήδη υπάρχουσών συμβάσεων. Η κατάργηση της πρόβλεψης περί ανανέωσης των συμβάσεων προκάλεσε δυσχέρειες στην εκτέλεση προγραμμάτων που υλοποιούνται επί μακρό χρονικό διάστημα. Για τον λόγο αυτό, επαναφέρεται το προϊσχύσαν καθεστώς πρόσληψης προσωπικού της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, σύμφωνα με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων μέχρι δώδεκα μήνες με δυνατότητα ανανέωσης ή παράτασης μέχρι το τέλος του προγράμματος.

Επί του άρθρου 25

Με τη ρύθμιση αυτή παρέχεται στο προσωπικό δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης-αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) η δυνατότητα αμοιβαίας μετάταξης, απόσπασης για λόγους υγείας και απόσπασης για λόγους συνυπηρέτησης με σύζυγο ή συμβιούντα δημόσιο υπάλληλο, σε αντιστοιχία με τα ήδη ισχύοντα για τους δημοτικούς υπαλλήλους. Σημειώνεται ότι η πλειονότητα των Δ.Ε.Υ.Α. δεν ανήκει στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης και ως εκ τούτου, δεν εμπίπτει στο Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας και στις αντίστοιχες προβλέψεις του ν. 4440/2016 για τους δημόσιους και δημοτικούς υπαλλήλους. Με την προσθήκη της περ. στ' στην παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 1069/1980 οι ως άνω περιπτώσεις μετακίνησης εξαιρούνται από την υποχρέωση παραμονής επί επταετία σε ανταποδοτικές υπηρεσίες που έχει προβλεφθεί με τις διατάξεις του άρθρου 74 του ν. 4674/2020, καθώς αντίστοιχες εξαιρέσεις έχουν ήδη προβλεφθεί, στην ίδια ανωτέρω διάταξη, για τους υπαλλήλους των ΟΤΑ. Έτσι, επιτυγχάνεται η ίση αντιμετώπιση αντίστοιχων κατηγοριών υπαλλήλων ενώ διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του σκοπού της επαρκούς και διαρκούς στελέχωσης με το απαραίτητο προσωπικό των ευαίσθητων αυτών υπηρεσιών, καθώς οι φορείς υποδοχής είναι Δ.Ε.Υ.Α..

Επί του άρθρου 26

Με την προτεινόμενη διάταξη επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση, υπό την έννοια ότι η διάταξη του άρθρου 206 του ν. 3584/2007, στην οποία γινόταν παραπομπή βάσει του άρθρου 54 παρ. 2 του ν. 4662/2020, ως προς την πρόσληψη προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ειδικότητας χειριστών μηχανημάτων έργων, αφορούσε αποκλειστικώς τους ΟΤΑ α' βαθμού. Αντίθετα, ο ν. 3812/2009 είναι οριζόντιος και καταλαμβάνει το σύνολο των φορέων του

Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων ΟΤΑ, με αποτέλεσμα να απαιτείται επέκταση του πεδίου εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 54 παρ. 2 του ν. 4662/2020.

Επί του άρθρου 27

Με την παρούσα διάταξη επιδιώκεται η θεσμοθέτηση της διαλειτουργικότητας του πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Εσωτερικών με την ονομασία «Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου» με το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ» για τη λήψη δεδομένων για την απασχόληση των απογεγραμμένων, ιδίως ως προς τις ώρες απασχόλησης των εργαζομένων που δεν έχουν πλήρες ωράριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΝΠΔΔ (Άρθρο 28)

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τα Υπηρεσιακά Συμβούλια Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Υπουργείου Υγείας μεταρρυθμίζοντας τη συγκρότηση αυτών προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικότερης και ποιοτικότερης λειτουργίας τους.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί του άρθρου 28

Η αντικατάσταση των εδαφίων έκτου και εβδόμου της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007, όπως έχει συμπληρωθεί με την παρ. 3^α του άρθρου 45 του ν. 4674/2020 κρίνεται αναγκαία βάσει των διατάξεων του άρθρου 37 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α΄ 133), καθώς, αρμόδιο όργανο για τη συγκρότηση των Συμβουλίων Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.) των νοσοκομείων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, και για τον ορισμό του Προέδρου τους είναι ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας. Παρέχεται, περαιτέρω, η δυνατότητα να συμμετέχουν πλέον στη σύνθεση των Σ.Ε.Π. οι Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας και, σε περίπτωση που δεν επαρκούν, οι Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης άλλων Υπουργείων, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής των Προϊσταμένων Διεύθυνσης σε εύλογο χρόνο. Ειδική πρόβλεψη, τέλος, παρέχεται για τους Γραμματείς των Σ.Ε.Π. και τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι θα προέρχονται από τις Υγειονομικές Περιφέρειες, μετά από πρόταση του Διοικητή της κάθε Υγειονομικής Περιφέρειας, για τη βέλτιστη λειτουργία των Σ.Ε.Π..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» (Άρθρο 29)

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και της άσκησης της κοινωνικής πολιτικής του κράτους, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η απρόσκοπτη συνέχιση του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» με το υφιστάμενο προσωπικό μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί του άρθρου 29

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία προς άρση των δυσχερειών που θα ανακύψουν από τη λήξη των συμβάσεων των απασχολούμενων στο Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», δεδομένου ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η διαγωνιστική διαδικασία για τη στελέχωση των ΟΤΑ α΄ βαθμού με μόνιμο προσωπικό σε εφαρμογή του άρθρου 91 του ν. 4583/2018 (Α΄ 212). Συνεπώς, υπάρχει ορατός κίνδυνος, με την αποχώρηση των απασχολουμένων με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, να προκληθούν σοβαρά προβλήματα στην παροχή των σχετικών υπηρεσιών, γεγονός που δεν θα οφείλεται σε υπαιτιότητα των ΟΤΑ, με άμεσο αντίκτυπο στους ωφελούμενους του προγράμματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Άρθρα 30-53)

Επί του άρθρου 30

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προστίθεται στο έργο που επιτελούν οι ειδικοί σύμβουλοι και οι ειδικοί/επιστημονικοί συνεργάτες των δημάρχων και η σύνταξη –χωρίς πρόσθετη αμοιβή– μελετών και τευχών διαγωνισμού για έργα και υπηρεσίες του δήμου. Η ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη για την υποβοήθηση των τεχνικών υπηρεσιών των δήμων, οι οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα υποστελέχωσης.

Επί του άρθρου 31

Αναδιατυπώνονται για λόγους νομοτεχνικούς τα άρθρα 72 και 176 του ν. 3852/2010 τα οποία αφορούν τις αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής των Δήμων και των Περιφερειών. Η αναδιατύπωση κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους ασφάλειας δικαίου, λόγω των προσθηκών/τροποποιήσεων/καταργήσεων που έχουν επέλθει στις οικίες διατάξεις τα τελευταία χρόνια.

Επί του άρθρου 32

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η ρύθμιση ζητημάτων ωρίμανσης έργων και η επιτάχυνση απορρόφησης πόρων από τους ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού. Κατά τούτο, ορίζεται ότι το τεχνικό προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις μίσθωσης έργου στους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς και την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης ΑΕ (ΕΕΤΑΑ ΑΕ), υπό τη διεύθυνση του εργοδότη, μπορεί να συντάσσει και να θεωρεί μελέτες έργων και υπηρεσιών, καθώς και τεύχη δημοσίων διαγωνισμών, κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α΄ 114). Η ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη διότι ήδη στα εν λόγω νομικά πρόσωπα παρασχέθηκε το δικαίωμα πρόσληψης

προσωπικού με συμβάσεις ορισμένου χρόνου/έργου, πλην όμως το δικαίωμα σύνταξης και θεώρησης μελετών παρασχέθηκε μόνο στους απασχολούμενους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, καθιστώντας τη ρύθμιση εν μέρει αλυσιτελή. Επιπλέον ρυθμίζονται ζητήματα ανάληψης υποχρεώσεων δαπανών που απορρέουν από προγραμματικές συμβάσεις καθώς και ζητήματα νομιμότητας αιτημάτων επιχορήγησης ή χρηματοδότησης πράξεων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή/και ευρωπαϊκούς πόρους.

Επί του άρθρου 33

Με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 δόθηκε η δυνατότητα στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού να συστήσουν για πρώτη φορά στην ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης αμιγώς αναπτυξιακά νομικά πρόσωπα, τα οποία ο νομοθέτης εξόπλισε με την απαιτούμενη ευελιξία λειτουργίας και με ευρείες αρμοδιότητες. Με τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχονται σημειακές τροποποιήσεις στο άρθρο 2 του ν. 4674/2020 και θωρακίζεται θεσμικά η λειτουργία των εν λόγω νομικών προσώπων.

Ειδικότερα, αναδιατυπώνονται οι σκοποί λειτουργίας και ρητά προστίθεται ότι οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί ανήκουν σε ΟΤΑ κατά την έννοια της επίτευξης αυτοδιοικητικού σκοπού, η οποία συνίσταται στην υποστήριξη των ΟΤΑ κατά την άσκηση αυτοδιοικητικών αρμοδιοτήτων. Στους σκοπούς προστίθεται η υλοποίηση κάθε είδους έργου ή δράσης που εντάσσονται στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ.

Κατ' εξαίρεση δε, οι δήμοι με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων, με βάση τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής, μπορούν να συστήσουν μονομετοχικό Αναπτυξιακό Οργανισμό, εισφέροντας το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου. Η εν λόγω προσθήκη κρίνεται σκόπιμη λόγω του μεγέθους των δήμων αυτών και των αναπτυξιακών ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζουν.

Τέλος, ρητά ορίζεται ότι σε περίπτωση μετατροπής Αναπτυξιακής Εταιρείας σε Αναπτυξιακό Οργανισμό, ο τελευταίος καθίσταται καθολικός διάδοχος και εκτελούμενα αναπτυξιακά προγράμματα και προγραμματικές συμβάσεις συνεχίζουν και εκτελούνται αυτοδίκαια, χωρίς άλλη διατύπωση. Η εν λόγω προσθήκη κρίνεται σκόπιμη για να μην διαταραχθεί η εκτέλεση προγραμμάτων, όπως π.χ. του Προγράμματος Τοπικής Ανάπτυξης με πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και λοιπών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Κατά τούτο, για την ομαλή εξέλιξη του προγράμματος ρητά ορίζεται ότι δεν επηρεάζονται αναληφθείσες νομικές δεσμεύσεις. Επιπλέον, δίνεται εξουσιοδότηση στον αρμόδιο υπουργό να καθορίσει τα αποφαινόμενα όργανα για τις δημόσιες συμβάσεις.

Τέλος, ρυθμίζονται θέματα νομιμότητας και χρηστής λειτουργίας των υφιστάμενων αναπτυξιακών εταιρειών. Ειδικότερα, με δεδομένο ότι με τις διατάξεις της περίπτωσης 38 της παραγράφου 1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016 καταργήθηκαν μεν οι ειδικότερες προβλέψεις της νομοθεσίας για την έκδοση κανονισμών προμηθειών και υπηρεσιών από τους ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα, πλην όμως δεν καταργήθηκαν ρητά και οι εκδοθέντες έως τότε κανονισμοί, προκλήθηκε παρερμηνεία και μικρός αριθμός αναπτυξιακών εταιρειών των ΟΤΑ συνέχισαν να αναθέτουν προμήθειες και υπηρεσίες με βάση τους ούκοθεν κανονισμούς, παρόλο που ως επιχειρήσεις ΟΤΑ είναι πέραν ουδεμίας αμφιβολίας αναθέτουσες αρχές (βλ. σχετικά υπ' αρ. 45/2018 Πράξη VII Τμ. ΕλΣυν, σκέψεις 9, 14, 19 και 20, και Τεχνική Οδηγία 4/2019 ΕΑΑΔΗΣΥ παρ. 3.1. Δ, Ε). Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθενται ρητά στις καταργούμενες διατάξεις του ν. 4412/2016 και οι κανονισμοί αυτοί και θεωρούνται νόμιμες οι συμβάσεις, των οποίων η διαδικασία ανάθεσης εκκίνησε μετά τη δημοσίευση του ν. 4412/2016 και έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι οποίες ανατέθηκαν και

εκτελέστηκαν ή εκτελούνται με εφαρμογή των ως άνω κανονισμών, καθώς και οι απορρέουσες από αυτές δαπάνες, υπό την προϋπόθεση ότι η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης δεν υπερέβαινε τα ισχύοντα κατά το χρόνο εκκίνησης της διαδικασίας όρια του άρθρου 5 του ν. 4412/2016. Επιτυγχάνονται κατ' αυτόν τον τρόπο, αφενός η απρόσκοπτη εκτέλεση των εκτελουμένων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, καθώς αποτρέπονται δημοσιονομικές διορθώσεις για την προαναφερθείσα αιτία, αφετέρου η καθολική υπαγωγή στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 4412/2016 του συνόλου των νομικών προσώπων των δήμων, καθώς τυγχάνουν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 2 του ως άνω νόμου, άνευ ετέρου «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» κατά τις προβλέψεις των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ (σκέψη 10) και 2014/25/ΕΕ (σκέψη 12), ως δημοτικές επιχειρήσεις ιδρυθείσες από το κράτος με άμεσο σκοπό την υλοποίηση στόχων αναγκαίων για την ικανοποίηση του γενικού συμφέροντος, ήτοι την προώθηση της αναπτυξιακής πολιτικής των ΟΤΑ μέσω της διαχείρισης εθνικών και ενωσιακών προγραμμάτων.

Επί του άρθρου 34

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζεται για πρώτη φορά, δέκα (10) έτη μετά την πρώτη λειτουργία τους, το κρίσιμο ζήτημα της στελέχωσης των Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ), ώστε οι Υπηρεσίες αυτές να αποκτήσουν την απαιτούμενη επάρκεια. Η ρύθμιση αυτή εντάσσεται στο ίδιο πλέγμα ρυθμίσεων του ν. 4674/2020, με τις οποίες δόθηκαν τα απαραίτητα εργαλεία, ώστε από 1ης.11.2020, οι δήμοι να είναι εις θέση να ασκήσουν αυτοδύναμα τις αρμοδιότητες της πολεοδομίας. Ως προς το κρίσιμο ζήτημα της στελέχωσης, ορίζεται ότι οι ΥΔΟΜ που λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος στελεχώνονται τουλάχιστον από έναν αγρονόμο τοπογράφο μηχανικό, έναν αρχιτέκτονα μηχανικό, έναν χωροτάκτη-πολεοδόμο μηχανικό, έναν πολιτικό μηχανικό και έναν μηχανολόγο ή ηλεκτρολόγο μηχανικό. Ο χωροτάκτης-πολεοδόμος μηχανικός μπορεί, αν δεν υπάρχει, να αντικαθίσταται από αρχιτέκτονα ή τοπογράφο μηχανικό με μεταπτυχιακό τίτλο ή ειδίκευση στην πολεοδομία. Περαιτέρω, η ελάχιστη στελέχωση για τις ΥΔΟΜ σε επίπεδο Διεύθυνσης, ανέρχεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) των θέσεων κάθε κατηγορίας προσωπικού της οικείας Διεύθυνσης, όπως προβλέπεται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του δήμου. Στην κατά τα προηγούμενα εδάφια στελέχωση, προσμετράται το πάσης φύσεως απασχολούμενο προσωπικό, συμπεριλαμβανόμενου του προσωπικού της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4674/2020 (Α' 53), ήτοι του προσωπικού που απασχολείται υπό οποιαδήποτε σχέση εργασίας με συμβάσεις οριζόντιας συνεργασίας. Για τη διαπίστωση της επάρκειας στελέχωσης, το πρώτο δίμηνο κάθε έτους η οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση εκδίδει πιστοποιητικό επάρκειας, το οποίο κοινοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών και στη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αν δεν πληρούται η ελάχιστη στελέχωση, με ευθύνη του οικείου δημάρχου, οι αρμοδιότητες της ΥΔΟΜ ασκούνται κατά το άρθρο 99 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Καθίσταται έτσι υποχρέωση του οικείου δημάρχου να συνάψει διαδημοτική συνεργασία για την υποβοήθηση της άσκησης των αρμοδιοτήτων πολεοδομίας. Για την εύρυθμη και ενιαία λειτουργία των ΥΔΟΜ στο πλαίσιο της πολεοδομικής νομοθεσίας, ορίζεται ρητά ότι η εφαρμογή των εγκυκλίων και οδηγιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για θέματα εφαρμογής της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας νομοθεσίας από τις ΥΔΟΜ είναι υποχρεωτική. Τέλος, για τον ίδιο λόγο, οι ΥΔΟΜ οφείλουν να κοινοποιούν όλες τις διοικητικές πράξεις που εκδίδουν, στην Κεντρική Υπηρεσία Δόμησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που η Κεντρική Υπηρεσία Δόμησης εντοπίζει ζητήματα νομιμότητας επί των πράξεων αυτών, ενημερώνει την οικεία

Αποκεντρωμένη Διοίκηση, η οποία προβαίνει σε κατά προτεραιότητα έλεγχο κατά τις διατάξεις του άρθρου 225 του ν. 3852/2010.

Επί του άρθρου 35

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι οι διατάξεις των παρ. 1 και 5 του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη μείωση μισθωμάτων, εφαρμόζονται για λόγους ισονομίας και στις μισθώσεις κυλικίων ή αναψυκτηρίων και λοιπών επιχειρήσεων που λειτουργούν εντός κοινόχρηστων χώρων, αθλητικών κέντρων και γυμναστηρίων, τα οποία ανήκουν κατά κυριότητα ή χρήση σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε νομικά πρόσωπα αυτών, καθώς και εντός κτιρίων τα οποία στεγάζουν δομές ή υπηρεσίες των ΟΤΑ και των ν.π.δ.δ. αυτών, εξαιρουμένων των κυλικίων εντός δημόσιων σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επί του άρθρου 36

Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται η παρασχεθείσα νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων της διαδικασίας ρύθμισης των οφειλών δημοτικών επιχειρήσεων που έχουν λυθεί και απαλείφεται η αποκλειστική προθεσμία για την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης, η οποία παρήλθε άπρακτη λόγω της λήψης μέτρων για την αποφυγή της διάδοσης του κορωνοϊού.

Επί του άρθρου 37

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, ειδικά για τους δήμους που συστάθηκαν δυνάμει του άρθρου 156 του ν. 4600/2019, παρατείνεται για ένα ακόμη έτος η δυνατότητα μη ισοσκέλισης των εσόδων και δαπανών των ανταποδοτικών τους υπηρεσιών, καθώς και η κάλυψη των δαπανών αυτών από κάθε είδους ανειδίκευτα έσοδά τους. Η διάταξη κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί ομαλά και ανεμπόδιστα η οικονομική λειτουργία των νεοσύστατων δήμων με τους υπολοίπους. Ειδικά με την τρίτη παράγραφο επιλύονται λογιστικά ζητήματα που έχουν ανακύψει σχετικά με τα χρηματικά διαθέσιμα των δήμων που διασπάστηκαν με βάση το άρθρο 156 του ν. 4600/2019. Ορίζεται ρητώς ότι σε περίπτωση μη απόδοσης των χρηματικών διαθεσίμων ή οφειλόμενων ποσών από υπόχρεο δήμο, κατά την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 156 και 157 του ν. 4600/2019 (Α' 43) και του άρθρου 18 του ν. 4623/2019 (Α' 134), αυτά μπορούν να παρακρατούνται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του υπόχρεου με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται μετά από διαπιστωτική πράξη του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και να αποδίδονται στο δικαιούχο δήμο.

Επί του άρθρου 38

Εισάγεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς τον αρμόδιο Υπουργό Εσωτερικών να τροποποιεί με απόφασή του τους όρους του Προγράμματος επιχορήγησης δήμων για την αποπληρωμή τελεσίδικων αποφάσεων.

Επί του άρθρου 39

Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται ζητήματα για τη συγκρότηση των Διοικητικών

Συμβουλίων των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, και ορίζεται ότι εφόσον ο δήμαρχος ορίσει άλλον δημοτικό σύμβουλο ως Πρόεδρο της επιχείρησης, δεν κωλύεται να συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο ως αιρετός εκπρόσωπος της παράταξης του. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία του δημοτικού συμβουλίου και, σε κάθε περίπτωση, λήγει το αργότερο τρεις (3) μήνες μετά από τη συγκρότηση του νέου δημοτικού συμβουλίου. Για λόγους ταυτότητας του νομικού λόγου, συγκροτήσεις διοικητικών συμβουλίων δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης της δημοτικής περιόδου 2019-2023, οι οποίες έλαβαν χώρα τηρουμένων των προϋποθέσεων του πρώτου εδαφίου της περ. α', θεωρούνται νόμιμες.

Επί του άρθρου 40

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιτρέπεται η οδήγηση των οχημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων από τους Συντονιστές, των οχημάτων των ΟΤΑ β' βαθμού από τους Περιφερειάρχες και των οχημάτων των ΟΤΑ α' βαθμού από τους Δημάρχους, αποκλειστικά και μόνο για υπηρεσιακούς λόγους, εντός και εκτός της διοικητικής τους περιφέρειας. Ομοίως επιτρέπεται η οδήγηση των οχημάτων Υπηρεσιών τους από τους Αντιπεριφερειάρχες, τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου και τους Εκτελεστικούς Γραμματείς Περιφερειών και τους Αντιδημάρχους, τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου και τους Γενικούς Γραμματείς Δήμων, ύστερα από έγκριση του οικείου περιφερειάρχη ή δημάρχου, αντίστοιχα, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια οδήγησης και τα χρησιμοποιούν αποκλειστικά και μόνο για υπηρεσιακούς λόγους, εντός και εκτός της διοικητικής τους περιφέρειας.

Επί του άρθρου 41

Ενόψει της επικείμενης έναρξης επιχειρησιακής λειτουργίας του Μητρώου του άρθρου 6 του ν. 4674/2020 και προκειμένου τα στοιχεία που θα καταχωρηθούν να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, ορίζεται διαδικασία διοικητικής τακτοποίησης του στόλου των οχημάτων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Ειδικότερα, για επιβατικά και φορτηγά οχήματα, μηχανήματα έργου και λοιπά τροχοφόρα ιδιοκτησίας ΟΤΑ α' και β' βαθμού, με ημερομηνία πρώτης άδειας κυκλοφορίας στην Ελλάδα πριν την 1η.1.2010, τα οποία δεν βρίσκονται πλέον στην κατοχή των ιδιοκτητών τους, οι τελευταίοι μπορούν έως τις 31.10.2020, να υποβάλουν αίτηση διαγραφής αυτών από το οικείο Μητρώο Αδειών, με την προσκόμιση πιστοποιητικού καταστροφής του οχήματος ή εισήγησης της υπηρεσίας η οποία θα επικυρωθεί με την απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής, στην περίπτωση που αυτά έχουν δοθεί για καταστροφή, διάλυση ή αχρήστευση έως την ημερομηνία ισχύος του παρόντος, γεγονός που βεβαιώνεται με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής.

Επί του άρθρου 42

Με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4415/2016 παραχωρήθηκε στον δήμο Καισαριανής η αποκλειστική χρήση τμήματος δημοσίου κτήματος με σκοπό τη διατήρηση και ανάδειξη του παραχωρούμενου ακινήτου, ως χώρου ιστορικής μνήμης. Για την υλοποίηση του σκοπού αυτού, είναι απαραίτητο να καταστούν λειτουργικά και προσβάσιμα στο ευρύ κοινό τα προϋφιστάμενα της παραχώρησης κτίρια. Προς τούτο, ορίζεται ότι κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται επί των υφιστάμενων κτιρίων του κτήματος, η προσθήκη βοηθητικών χώρων, εντός ή εκτός του περιγράμματός τους, σε ποσοστό έως πέντε τοις εκατό (5%) της

καλυπτόμενης επιφάνειας τους, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΚΕΣΑ), με δαπάνη του δήμου Καισαριανής, ώστε να καταστεί εφικτή η προσαρμογή τους για την υποδοχή κοινού (τουαλέτες, χώροι πρόσβασης ΑΜΕΑ κ.λπ.).

Επί του άρθρου 43

Επεκτείνεται για λόγους ίσης αντιμετώπισης και στους αιρετούς της τοπικής αυτοδιοίκησης η παρεχόμενη νομική υποστήριξη στο προσωπικό του Δημοσίου, υπό τους ίδιους όρους και την ίδια διαδικασία.

Επί του άρθρου 44

Με την προτεινόμενη διάταξη, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, τα όργανα διοίκησης των παιδικών σταθμών του άρθρου 26 του π.δ. 410/1995 (Α' 231) ή, σε περίπτωση που τέτοια όργανα ελλείπουν για οποιονδήποτε λόγο, τριμελής επιτροπή του οικείου δήμου υποχρεούται στη διενέργεια απογραφής όλων των κινητών και ακινήτων που, κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, περιέρχονται στην κυριότητα του οικείου νομικού προσώπου. Απόσπασμα της εγκεκριμένης, με πράξη του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, έκθεσης απογραφής που περιγράφει τα αποκτώμενα κατά κυριότητα από το νομικό πρόσωπο ακίνητα, καθώς και λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, με την περίληψη που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 9 του β.δ. 533/1963 (Α' 147), καταχωρείται ατελώς στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έγκριση.

Επί του άρθρου 45

Με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4674/2020 επιχειρήθηκε η πρώτη απόπειρα εκσυγχρονισμού και εναρμόνισης του νομοθετικού πλαισίου της προβολής υπαίθριων διαφημίσεων με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και τις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η χώρα μας. Ακολούθησε η δια υπουργικής απόφασης ρύθμιση των όρων και των προϋποθέσεων προβολής της υπαίθριας διαφήμισης. Με την προτεινόμενη διάταξη ολοκληρώνεται η τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου. Ειδικότερα, απαγορεύονται ρητώς οι διαφημίσεις σε πεζοδρόμια, ώστε να μην καταλείπονται αμφιβολίες στους εφαρμοστές των σχετικών διατάξεων. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα στα δημοτικά συμβούλια εντός των διοικητικών τους ορίων να καθορίζουν κατάλληλους χώρους, στους οποίους και μόνον επιτρέπεται να τοποθετούνται ειδικά διαμορφωμένα πλαίσια για την προβολή των διαφημίσεων. Με ίδια απόφαση, μπορεί οποτεδήποτε να αποφασίζεται ο μη καθορισμός χώρων προβολής υπαίθριας διαφήμισης. Επιπλέον, σε μία προσπάθεια να μειωθεί το διοικητικό βάρος συγχωνεύονται σε μία, ενιαία άδεια η προβολή υπαίθριας διαφήμισης και η τοποθέτηση διαφημιστικών πλαισίων και ρυθμίζονται οι διαδικασίες έκδοσης. Τέλος, πλαίσια και διαφημίσεις που τοποθετούνται σε δημοτικούς ή κοινόχρηστους χώρους άνευ ή κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων αδειών, θεωρούνται ρύποι και απομακρύνονται εντός επτά (7) ημερών από την καθοιονδήποτε τρόπο ενημέρωση του οικείου δήμου και με ευθύνη αυτού, χωρίς να απαιτείται η έκδοση απόφασης.

Επί του άρθρου 46

Αναδιατυπώνονται τα κίνητρα σε εργαζομένους ορεινών και νησιωτικών περιοχών και

επεκτείνονται και σε υπαλλήλους που αποσπώνται στους δήμους αυτούς για τη στελέχωση των Τεχνικών και Οικονομικών Υπηρεσιών τους, καθώς και των Υπηρεσιών Δόμησης.

Επί του άρθρου 47

Για λόγους ομαλότερης εκτέλεσης του προϋπολογισμού των δήμων και αντιμετώπισης των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν από τις δαπάνες αντιμετώπισης της πανδημίας, κατ' εξαίρεση, τα κατά τη δημοσίευση του παρόντος χρηματικά υπόλοιπα από το ειδικό τέλος και τα αντίστοιχα έσοδα των χρήσεων 2020 και 2021, μπορούν να διατίθενται, κατόπιν σχετικής απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου, για την εξόφληση οφειλών και την κάλυψη πάσης φύσεως δαπανών του δήμου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν στις ανταποδοτικές του υπηρεσίες, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ποσοστιαία αναλογία επιμερισμού μεταξύ των κοινοτήτων.

Επί του άρθρου 48

Με την παρ. 1, ανατίθεται η διοίκηση και η διαχείριση των ορθόδοξων Ναών εντός κοιμητηρίων σε εκκλησιαστικούς φορείς, ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής. Ειδικότερα, η διοίκηση και διαχείρισή τους ανατίθεται είτε στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο της οικείας Ενορίας είτε στο Συμβούλιο που ορίζει ο επιχώριος Μητροπολίτης. Έτσι, αντιμετωπίζονται, οριστικά και με ενιαίο τρόπο, προβλήματα σχετιζόμενα τόσο με τη διάκριση μεταξύ των δήμων που προβλεπόταν στο ν. 547/1977 (Α' 56) όσο και με την εν γένει ελλιπή εφαρμογή του νόμου από τους δήμους της χώρας, που ενέτεινε την αντίφαση της ανάθεσης σε αυτούς της διοίκησης και διαχείρισης των εν λόγω τόπων θρησκευτικής λατρείας. Προβλέπεται ο ειδικευμένος χαρακτήρας των εσόδων των Ναών, για ενέργειες συντήρησης και εξυπηρέτησης της καλής λειτουργίας των Ναών. Ρυθμίζονται ζητήματα του προσωπικού που έχει προσληφθεί από τους δήμους, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 2 του ν. 547/1977, ο οποίος καταργείται με την παρ. 2. Προβλέπεται ρητά ότι οι θέσεις στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των δήμων του προσωπικού που μεταφέρεται κατά τις διατάξεις της παρούσας, καταργούνται. Ορίζεται η οικεία Μητρόπολη ως καθολικός διάδοχος όλων των συμβάσεων που έχουν συναφθεί από τους Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα, στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των αναγκών των ανωτέρω Ναών. Τέλος, αίρεται ρητά κάθε δυνατότητα των δήμων να έχουν έσοδα για τις ιεροτελεστίες εντός των νεκροταφείων, ανεξαρτήτως δόγματος. Με τη δεύτερη παράγραφο προτείνεται η οριστική κατάργηση του ν. 547/1977 (Α' 76), για λόγους άρσης της θεσμικής αντίφασης που εντοπίζεται αναφορικά με το καθεστώς της διοίκησης και διαχείρισης των ορθόδοξων Ναών εντός κοιμητηρίων. Με την τρίτη παράγραφο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ν.δ. 2396/1953 (Α' 117), τα οχήματα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής που διατίθενται για την κίνηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος.

Επί του άρθρου 49

Κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 1397/1983 ορίζεται ως πρόεδρος της διοίκησης του δημοτικού νοσοκομείου «Ελπίς» ο εκάστοτε δήμαρχος Αθηναίων. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, εισάγεται η δυνατότητα του δημάρχου να ορίσει άλλο πρόσωπο εγνωσμένου κύρους ως πρόεδρο, εφόσον κρίνει τούτο απαραίτητο για την εύρυθμη διοίκηση και λειτουργία του νοσοκομείου.

Επί του άρθρου 50

Τροποποιείται σημειακά η εκλογική νομοθεσία και εισάγεται ότι κάθε υποψήφιος μπορεί να μετέχει μόνο σε έναν συνδυασμό κόμματος ή συνασπισμό κομμάτων, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας της διάταξης.

Επί του άρθρου 51

Ρυθμίζονται θέματα προσωπικού της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων. Ειδικότερα, δίνεται η δυνατότητα σε τακτικούς υπαλλήλους δήμων και φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι κατά την 31η.8.2020 είναι αποσπασμένοι στην Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, να μεταταχθούν με αίτησή τους στην υπηρεσία που είναι αποσπασμένοι, μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου της υπηρεσίας υποδοχής. Η αίτηση υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος και η μετάταξη γίνεται με απόφαση των αρμοδίων για το διορισμό οργάνων των φορέων προέλευσης και υποδοχής. Περαιτέρω, ρυθμίζονται θέματα για την καταστατική θέση των Προέδρων των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων. Τέλος επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση στη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου τέταρτου της από 22.8.2020 Π.Ν.Π. (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (Α' 177), και ορίζεται αναδρομικά από την έναρξη ισχύος της, ότι για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων και την αποτροπή διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, οι δήμοι ή η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας για λογαριασμό των δήμων μπορούν να προμηθεύονται μάσκες και λοιπά είδη ατομικής προστασίας των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Με την προτεινόμενη τροποποίηση επιτυγχάνεται η κάλυψη των δαπανών δήμων που προμηθεύτηκαν τα εν λόγω είδη όχι μόνο για τις ανάγκες των σχολικών μονάδων αρμοδιότητάς τους, αλλά και για όμορους δήμους που δεν ήταν εις θέση να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες σύναψης της δημόσιας σύμβασης αυτοδύναμα, στο σύντομο χρονικό διάστημα που ετέθη.

Επί του άρθρου 52

Προβλέπεται πάγια διαδικασία για την απόδοση σε χρήμα των Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που δεν αποδίδονται στο δικαιούχο προσωπικό των ΟΤΑ. Ειδικότερα, ΜΑΠ, τα οποία δεν χορηγούνται εντός του έτους, αποτιμώνται σε χρήμα, σύμφωνα με την τιμή διαγωνισμού που προκηρύχθηκε ή άλλου διαγωνισμού προγενέστερων ετών που είχε λάβει χώρα για την προμήθεια των ίδιων ειδών και αποδίδονται με τις ήδη υφιστάμενες προϋποθέσεις του άρθρου 97 του ν. 4483/2017 (Α' 107).

Επί του άρθρου 53

Επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 71 του ν. 4509/2017 ώστε να μπορούν να επιδοτηθούν προγραμματικές συμβάσεις μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης ΑΕ για την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου και την εκπόνηση μελετών και έργων προκειμένου να εφαρμοσθεί το άρθρο 13 του ν. 4674/2020, το οποίο αφορά την υποχρέωση συμμόρφωσης ως προς το κεκτημένο Schengen. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα επιχορήγησης δήμων για την κάλυψη της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο νεοσύστατων Αναπτυξιακών Οργανισμών, καθώς και η ενίσχυση της ίδρυσης και λειτουργίας των νομικών αυτών προσώπων. Με την πρόσκληση εξειδικεύονται οι δυνητικοί δικαιούχοι και οι δαπάνες που

ενισχύονται ή καλύπτονται, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
(Άρθρα 54-58)

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με τις λοιπές προτεινόμενες διατάξεις του σχεδίου νόμου διαρρυθμίζονται σημαντικά θέματα που αφορούν την απρόσκοπτη και συνεχή λειτουργία της Προεδρίας της Κυβέρνησης και του Εθνικού Τυπογραφείου, καθώς και των Υπουργείων Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δικαιοσύνης, καθώς και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί του άρθρου 54

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 54 του σχεδίου νόμου ρυθμίζονται τα θέματα της κάλυψης των θέσεων των Προϊσταμένων των υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης από μόνιμους υπαλλήλους δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων και αποσπασμένων υπαλλήλων, δεδομένης της ανάγκης αξιοποίησης δυναμικού από το σύνολο του δημοσίου τομέα για τη στελέχωση των θέσεων ευθύνης της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Ειδικώς στην περίπτωση των Γραφείων της Προεδρίας της Κυβέρνησης και των Τμημάτων που δύναται να υπάγονται σε αυτά, αποσαφηνίζεται ότι η ήδη υφιστάμενη δυνατότητα πλήρωσης των θέσεων προϊσταμένων και από μετακλητούς υπαλλήλους, δεν αποκλείει τη δυνατότητα κάλυψης των θέσεων αυτών με μόνιμους υπαλλήλους δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή και αποσπασμένους υπαλλήλους.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 54 του σχεδίου νόμου ρυθμίζονται τα ζητήματα των δαπανών λειτουργίας της Προεδρίας της Κυβέρνησης, οι οποίες βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Προεδρίας της Κυβέρνησης και οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται κατ' έτος σε διακριτό φορέα, ενώ η διενέργεια των αντίστοιχων δαπανών γίνεται από τον Γενικό Γραμματέα του Πρωθυπουργού, στον οποίο συγκεντρώνονται οι διοικητικές και οικονομικές αρμοδιότητες, ως κύριο διατάκτη. Διασφαλίζεται έτσι η διοικητική και οικονομική λειτουργία της Προεδρίας της Κυβέρνησης σύμφωνα με τα ήδη γενικώς ισχύοντα για τα Υπουργεία.

Με τις παρ. 3 και 4 αυξάνεται ο αριθμός των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας κατά τρία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η λειτουργία της σε δύο Τμήματα και να ελέγχεται έτσι η ποιότητα και νομοτεχνική αρτιότητα του συνόλου των νομοθετικών πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης.

Με την παρ. 5 αποσαφηνίζεται, τέλος, ότι η άπρακτη παρόδος της προθεσμίας για την άσκηση της σχετικής αρμοδιότητας για έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων από τον αρμόδιο Γενικό Διευθυντή κατ'εφαρμογή του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133) δεν συνεπάγεται αποστέρηση του τελευταίου από τη δυνατότητα άσκησης της σχετικής αρμοδιότητας, αλλά απλώς θεμελιώνει παράλληλη αρμοδιότητα του οικείου Υπουργού.

Επί του άρθρου 55

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 55 προβλέπεται η έως την 30^η.11.2020 παράταση των συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένων χρόνων του προσωπικού που απασχολείται την 1^η.9.2020 στους τομείς της καθαριότητας στις Κεντρικές Υπηρεσίες των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και σε όλα τα κτίρια υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Σκοπός της εν λόγω παράτασης είναι η κάλυψη ανελαστικών αναγκών που δεν δύνανται να καλυφθούν επαρκώς και άμεσα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και η προστασία της δημόσιας υγείας στο πλαίσιο της λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19.

Με την παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι η παράταση σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, βάσει των οποίων προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στον τομέα καθαριότητας. Επίσης, στην παρ. 3 ορίζεται ότι η ανωτέρω παράταση δεν προσμετράται στο όριο των είκοσι τεσσάρων μηνών που αποτελεί την ανώτατη επιτρεπτή χρονική διάρκεια των συμβάσεων ορισμένου χρόνου βάσει των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

Επί του άρθρου 56

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η σύσταση τριών (3) θέσεων συνεργατών του Γενικού Διευθυντή του Εθνικού Τυπογραφείου, ρύθμιση η οποία δεν προκαλεί επιπλέον δημοσιονομική επιβάρυνση, καθώς οι σχετικές θέσεις καλύπτονται με απόσπαση υπαλλήλων δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου τομέα. Δεδομένης της ανάγκης συνεχούς λειτουργίας του Εθνικού Τυπογραφείου, ακόμη και επί εικοσιτετράωρης και επταήμερης βάσης, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, προκειμένου ο Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Τυπογραφείου να μπορεί να ανταποκριθεί στην αποστολή του.

Επί του άρθρου 57

Με την προωθούμενη κατάργηση του άρθρου 65 του ν. 4609/2019 (Α' 67) επιδιώκεται η αποκατάσταση της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων κατά τη διαδικασία πλήρωσης θέσεων βάσει προτεραιότητας, κατ' άρθρο 18 ν. 2190/1994 (Α' 28), προς κάλυψη αναγκών για εργασίες σε υποβρύχια του Πολεμικού Ναυτικού. Με το άρθρο 65 του ν. 4609/2019 εισήχθη ειδική πρόβλεψη ως προς την μοριοδότηση του άρθρου 18 ν. 2190/1994. Ειδικότερα, προβλέφθηκε μοριοδότηση της εμπειρίας, πέραν του διπλάσιου (20 μόρια ανά μήνα), για κάθε μήνα εργασίας και μέχρι του ορίου των 36 μηνών, στα υποβρύχια «ΠΙΠΙΝΟΣ», «ΜΑΤΡΩΖΟΣ», «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» και «ΩΚΕΑΝΟΣ» του Πολεμικού Ναυτικού, παρέχοντας κατ' αυτόν τον τρόπο συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των λοιπών υποψηφίων με παρόμοια εργασιακή εμπειρία.

Με την κατάργηση της περ. β του άρθρου 65 του ν. 4609/2019 θα ισχύει αποκλειστικά και χωρίς καμία ειδική πρόβλεψη το άρθρο 18 του ν. 2190/1994 ως προς τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητας των υποψηφίων, με βάση τα τυπικά τους προσόντα και τη συναφή με τους τίτλους σπουδών ή με το αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης εξειδίκευση – εργασιακή εμπειρία σε τεχνικά αντικείμενα. Με τον τρόπο αυτό εμπεδώνεται η αρχή της αξιοκρατίας και του ίσου μέτρου κρίσης κατά τη διαδικασία πρόσληψης μονίμου πολιτικού προσωπικού προς κάλυψη αναγκών για εργασίες σε υποβρύχια του Πολεμικού Ναυτικού,

καθόσον δεν δικαιολογείται διακριτική μεταχείριση κατηγορίας υποψηφίων, η οποία μπορεί να προσδιορισθεί εκ των προτέρων. Η κατάργηση του άρθρου 65 ν. 4609/2019 καθίσταται αναγκαία καθόσον το υπόλοιπο του άρθρου 65, πέραν της περ. β, δεν έχει λόγο ύπαρξης, δοθέντος ότι συνίσταται στην επανάληψη υφιστάμενης ρύθμισης, δηλ. αυτής του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 και ως εκ τούτου και το υπόλοιπο άρθρο 65 καθίσταται άνευ αντικειμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
(Άρθρο 58)

Επί του άρθρου 58

Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος.

Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS
CHRISTOS STAIKOURAS
28.09.2020 20:08

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
28.09.2020 23:16

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

NIKOLAOS GEORGIOS DENDIAS
NIKOLAOS GEORGIOS DENDIAS
28.09.2020 20:09

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

MICHAEL CHRYSOCHOIDIS
MICHAIL CHRYSOCHOIDIS
28.09.2020 21:16

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
28.09.2020 20:26

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

NIKI KERAMEUS
NIKI KERAMEUS
29.09.2020 09:03

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

IOANNIS VROUTSIS
IOANNIS VROUTSIS
28.09.2020 20:32

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

VASILEIOS KIKILIAS
VASILEIOS KIKILIAS
28.09.2020 20:13

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
28.09.2020 21:38

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

KONSTANTINOS TSIARAS
KONSTANTINOS TSIARAS
28.09.2020 20:11

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
28.09.2020 21:13

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

KONSTANTINOS KARAMANLIS
KONSTANTINOS KARAMANLIS
28.09.2020 20:09

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
28.09.2020 20:49

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
28.09.2020 20:09

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ
28.09.2020 22:41

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ΕΛΕΦΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ ΕΛΕΦΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
28.09.2020 20:12

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ